

Annex

Taula cronològica

	Sobirans	Política, societat i cultura	Llengua	Escriptors
1710▶	[...]	[...]		
	Carles III l'Arxiduc (1705-1713)			
	Lluís XIV (1643-1715)			
1715▶	Felip IV el Borbó (1713-1746, 2ª etapa)	1715-1716: Decrets de Nova Planta, pels quals són abolides les lleis, constitucions i institucions pròpies de les Illes i de Catalunya.	1716: El fiscal Villapando dóna una <i>Instrucción secreta de algunas cosas que han de tener presentes los corregidores en el Principado de Cataluña para el ejercicio de sus empleados.</i>	
		1717: Supressió de les universitats de Catalunya, que són substituïdes per la de Cervera.		
1720▶		1720: Sardenya passa a Savoia pel tractat de Londres.		
	Lluís I (1724-1724)		1724: Antoni de Bastero, primer historiador de la llengua catalana, redacta <i>La Cruzca provenzale</i> (1724).	
1725▶				A. de Bastero (1675-1737)
	Lluís XV (1715-1774)			
1730▶	Felip IV el Borbó (1713-1746, 2ª etapa)		1727: El Concili de la Província Tarraconense reafirma l'ús preferent del català en la predicació i la catequesi.	
	[...]	1734: Recuperació de Nàpols i Sicília, que són cedits al futur Carles III de Castella.		
	[...]			

	Sobirans		Política, societat i cultura	Llengua	Escriptors
1735▶	[...]	[...]			
1740▶	Felip IV el Borbó (1713-1746, 2ª etapa)			1738: Al Rosselló, el Conseil Souverain prohibeix als eclesiàstics que portin els llibres de registres en català.	J. Finestres (1688-1777) J. Ullastre (1690-1762)
1745▶		Lluís XV (1715-1774)	1746-1759: Política de neutralitat internacional de Ferran VI de Castella.	1743: <i>Gramàtica catalana, embellida ab dos ortografies</i> , de Josep Ullastre.	
1750▶	Ferran VI (1746-1759)		1752: Fundació de la Reial Acadèmia de Bones Lletres, de Barcelona.	1749: <i>Instruccions per l'ensenyança dels minyons</i> , de Baldiri Reixach. Segona meitat del segle XVIII: Al Rosselló i a Menorca es tradueixen les obres més importants de Corneille, Racine, Molière i Voltaire.	G. Maians (1699-1781)
1755▶					C. Ros (1703-1773)
	Carles III (1759-1788)		1758: Es crea a Barcelona la Junta Particular de Comerç. 1759: Carles, rei de Nàpols, és proclamat rei de Castella, però deixa Nàpols al seu fill Ferran.		
	[...]	[...]			

Escriptors
J. Finestres (1688-1777)
J. Ullastre (1690-1762)
G. Maians (1699-1781)
C. Ros (1703-1773)

	Sobirans	Política, societat i cultura	Llengua	Escriptors
1760▶	[...]	<p>1760: Els diputats de Barcelona, València, ciutat de Mallorca i Saragossa presenten a les Corts de Madrid un memorial reivindicant les llibertats forals abolides per Felip V de Castella.</p> <p>1760: Inici d'una forta expansió agrícola i tèxtil i de les reaccions camperoles contra el règim senyorial.</p> <p>1762: Creació de la Junta i el Consulado de Comercio a València.</p>	<p>1762: <i>Diccionario valenciano-castellano</i>, de Carles Ros.</p>	
1765▶	Lluís XV (1715-1774)	<p>1767: Expulsió dels jesuïtes.</p>	<p>1768: <i>Rondalla de rondalles</i>, de fra Lluís Galiana, publicada per Carles Ros.</p> <p>1768: Carles III promulga la <i>Real Cédula para que en todo el Reyno se actúe y enseñe en lengua castellana</i>.</p> <p>1769: S'inicia la redacció del <i>Calaix de Sastre</i> (1769-1816), del Baró de Maldà.</p>	L. Galiana (1740-1771)
1770▶	Carles III (1759-1788)		<p>1773: S'ordena que s'usi el castellà en els llibres de comptabilitat.</p>	
1775▶	Lluís XVI (1774-1792)	<p>1776: Fundació a València de la Sociedad Económica de Amigos del País.</p> <p>1778: Autorització reial per a comerciar amb les colònies americanes.</p> <p>1778: Fundació de la Societat Maonesa i de la Sociedad Económica de Amigos del País, de Ciutat de Mallorca.</p>	<p>1778: Prohibició de predicar en català a la seu de Mallorca.</p>	J. Ramis (1746-1819)
1780▶	[...]			M.A. d'Orellana (1731-1819)
	[...]			

	Sobirans	Política, societat i cultura	Llengua	Escriptors
1785▶	[...]	[...]		
	Carles III (1759-1788)			
1790▶	Luís XVI (1774-1792)	1789: S'inicia la Revolució Francesa. ²		A. de Capmany (1742-1813)
		1792: Els turcs s'apoderen d'orà, vinculada originàriament a la Corona d'aragó des del 1508.	1793: Polèmica ortogràfica al <i>Diario de Barcelona</i> .	
		1793-95: Guerra Gran contra la Convenció Francesa. Invasió francesa de l'Empordà. ²	1794: Informe de l'abat Henri Grégoire sobre l'ús dels <i>patuès</i> a França. La Convenció Nacional francesa decreta l'ensenyament exclusiu del francès.	R. d'Amat (1746-1819)
1795▶				
	Carles IV (1788-1808)			
	Convenció, Directori i Consolat (1792-1804)		1799: <i>Real Cédula</i> de Carles IV que prohibeix "representar, cantar, ni bailar piezas que no sean en idioma castellano". ¹	J.P. Ballot (1747-1821)
1800▶				A. Febrer i Cardona (1761-1841)
			1802-1803: Polèmica lingüística al <i>Diario de Valencia</i> entre Sanelo i Escorigüela.	
			1804: <i>Principis generals de la llengua menorquina</i> , d'Antoni Febrer i Cardona.	J.B. Escorigüela (1757-1817)
1805▶		1805: Derrota hispanofrancesa.		
	Josep I (1808-1814)			
	Napoleó I (1804-1814)	1808: Motí d'Aranjuez, que obliga Carles IV a abdicar en el seu fill, Ferran VII de Castella.	1807: Reiteració de la <i>Real Cédula</i> de 1799. ¹	
	[...]	1808-1814: Guerra del Francès contra l'exèrcit napoleònic ocupant. ²		
	[...]	[...]		

Escriptors

A. de Capmany (1740-1813)

R. d'Amat (1746-1819)

J.P. Ballot (1747-1821)

A. Febrer i Cardona (1761-1841)

J.B. Escrigüela (1757-1817)

	Sobirans	Política, societat i cultura	Llengua	Escriptors
1810▶	[...] [...] Josep I (1808-1814) Napoleó I (1804-1814)	1810-1814: Corts de Cadis. Primera Constitució espanyola, de tendència unitarista (1812). ³ 1812-1814: Annexió de Catalunya a l'Imperi francès de Napoleó I. ² 1814: Retorn de Ferran VII, que anul·la la Constitució de Cadis i restableix l'absolutisme borbònic. ³ 1814-1823: Època de misèria econòmica i bandolerisme. Emancipació de quasi totes les colònies americanes.	1810-1812: ² Cooficialiat del català a Catalunya. 1813-1815: <i>Gramàtica i apologia de la llengua catalana</i> , de Josep Pau Ballot.	J.L. Villanueva (1757-1837) J. Villanueva (1765-1824)
1815▶	[...] [...] Lluís XVIII (1814-1824)			
1820▶	[...] [...] Ferran VII (1814-1833)	1820-1823: Insurrecció de Riego. Trienni Liberal. Primeres desamortitzacions i llei de desvinculació dels béns de la noblesa. 1822: Abolició del Codi penal català. ³ 1822-1823: El territori espanyol és dividit en 52 províncies. Les terres de l'antiga Corona d'Aragó tenien, a més de les províncies actuals, la de Xàtiva.	1820: Es decreta ¹ l'ús exclusiu del castellà en els procediments criminals davant els tribunals. 1821: Pla Quintana, ¹ primer intent d'instituir l'ensenyament oficial uniforme en castellà, que comporta la prohibició de l'ús del català a les escoles. 1825: Pla Calomarde, que obliga ¹ l'ensenyament de la gramàtica castellana en les escoles d'educació primària.	F. Torres Amat (1772-1846)
1825▶	[...] [...] Carles X (1824-1830)	1825-1827: Revolta ultraconservadora dels malcontents a Catalunya. 1826: Execució, a València, de l'última víctima de la Inquisició, el mestre Gaietà Ripoll.		
1830▶	[...] [...] Isabel II (1833-1868) Lluís Felip I (1830-1848)	1829: Derogació del Codi de comerç de Catalunya. ³	1830: Antoni Maria Peyrolon publica a València el poema prerenaixentista "En los dies del nostre rey Fernando". 1832: Primera versió moderna al català del <i>Nou Testament</i> , de Josep Melcior Prat.	